

Izmaiņas nodokļu jomā, sākot ar 2021.gadu

Publicēts: 28.12.2020.

Atjaunināts: 07.02.2022.

Darbaspēka nodokļu izmaiņas

	2020	2021	2022	2023
Minimālā darba alga (MA), <i>euro mēnesī</i>	430	500		
Darbaspēka nodokļu sloga mazināšana				
Valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu (VSAOI) vispārējā likme, <i>tai skaitā:</i>	35,09%	34,09%		
<i>darba devēja likme,</i>	<i>24,09%</i>	<i>23,59%</i>		
<i>darba ņēmēja likme</i>	<i>11%</i>	<i>10,5%</i>		
Solidaritātes nodokļa likme	25,5%	25%		
Iedzīvotāju ienākuma nodokļa (IIN) likmes				
<i>ienākumiem līdz 20 004 euro gadā</i>	20%	20%		
<i>ienākumiem no 20 004 līdz 62 800 euro gadā</i>	23%	23%		
<i>ienākumiem virs 62 800 euro gadā</i>	31,4%	31%		
Ar IIN neapliekamais minimums (NM)				
Maksimālais NM, <i>euro mēnesī</i>	300	300		
<i>ienākumi, līdz kuriem piemēro maksimālo NM, euro mēnesī</i>	<i>500</i>	<i>500</i>		
<i>ienākumi, virs kuriem nepiemēro NM, euro mēnesī</i>	<i>1 200</i>	<i>1 800</i>		

	2020	2021	2022	2023
Atvieglojums par apgādībā esošu personu, <i>euro mēnesī</i>	250	250		
IIN pārdale, <i>pašvaldību budžetā / valsts pamatbudžetā</i>	80/20%	75/25%		
Neapliekamais minimums pensionāriem, <i>euro mēnesī</i>	300	330		
Mikrouzņēmumu nodokļa (MUN) režīma ierobežošana				
Apgrozījums, <i>euro gadā</i>	40 000	25 000		
MUN likme no apgrozījuma	15%	25%		
Apgrozījuma pārsniegumam piemērojamā likme	20%	40%		
Nodarbinātie	5 pers.	1 pers. - MU īpašnieks ¹		

Attiecībā uz jau pieņemtiem mikrouzņēmumu darbiniekiem tiek noteikts pārejas periods līdz 2021.gada 30.jūnijam., kura laikā līdz 2020.gada 31.decembrim tiks piemērots spēkā esošais Mikrouzņēmumu nodokļa likuma regulējums. No 2021.gada 1.jūlija par visiem mikrouzņēmuma darbiniekiem (izņemot vienīgo īpašnieku) būs jāmaksā darbaspēka nodokļi vispārējā kārtībā saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu".

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN)

Ar 2021.gada 1.janvāri:

samazināta IIN progresīvās augstākā likme no 31,4% uz 31%, saglabājot pārējās IIN likmes nemainīgas (20% un 23%);

atcelts patentmaksas maksāšanas režīms, saglabājot samazinātās patentmaksas maksāšanas režīmu pensionāriem un personām ar 1. un 2.grupas invaliditāti. Patentmaksas maksātāji, kas patentmaksas maksājumu par 2021.gadu ir veikuši līdz 2020.gada 31.decembrim, patentmaksas režīmu varēs piemērot arī 2021.gadā laika periodā, par kādu tika veikta patentmaksas;

noteikta IIN pārmaksas automātiskās atmaksas kārtība, kā arī priekšnosacījumi* IIN pārmaksas automātiskās atmaksas veikšanai. IIN pārmaksas automātisko atmaksu paredzēts ieviest sākot ar 2023.gadu par 2022.gadā ieturēto IIN;

noteikts regulējums, kas paredz, ka VID var neveikt pārmaksātā IIN atmaksu, ja VID rīcībā ir informācija, ka maksātājs nav izpildījis savu pienākumu – iesniedzis obligāti iesniedzamo gada ienākumu deklarāciju par kādu no iepriekšējiem taksācijas periodiem, ja šajos periodos maksātājam veidots IIN piemaksa. Šādos gadījumos VID aprēķinās maksātājam IIN pēc VID informācijas sistēmās esošās informācijas un attiecīgi varēs novirzīt IIN pārmaksu iepriekšējo taksācijas periodu IIN saistību nokārtošanai;

pilnveidota attaisnoto izdevumu administrēšanas kārtība, paredzot, ka VID deklarāciju apstrādē izmanto ārstniecības un izglītības pakalpojumu sniedzēju informāciju par maksātāja izdevumiem, ja nodokļa maksātājs pakalpojumu sniedzējam devis piekrišanu ar viņu saistīto personas datu nodošanai deklarācijas aizpildīšanai. Nodokļa maksātājam ir tiesības, iesniedzot VID iesniegumu par konkrētu datu dzēšanu, atsaukt savu piekrišanu, dzēšot VID informāciju sistēmās esošo no pakalpojumu sniedzējiem saņemto informāciju par maksājumiem, kurus nodokļa maksātājam ir tiesības iekļaut deklarācijā kā attaisnoto izdevumu;

no aplikšanas ar IIN tiek atbrīvoti ar attālinātā darba veikšanu saistītie darbinieka izdevumi, kurus atbilstoši Darba likumam sedz darba devējs, ja to kopējais apmērs mēnesī par pilnas slodzes darbu nepārsniedz 30 euro un ir izpildīti atbilstoši nosacījumi**.

Šo IIN atbrīvojumu nevar nepiemērot ilgstošas prombūtnes laikā, kas pārsniedz 30 dienas;

mantots valsts fondēto pensiju kapitāla ienākums tiek pielīdzināts cita veida pensijas ienākumam, tādējādi ar IIN tiks aplikts valsts fondētās pensijas kapitāls, kuru valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka nāves gadījumā manto un kurš tiks izmaksāts mantiniekam uz maksājumu kontu kredītiestādē;

mainīts regulējums ar IIN aplikamajam ienākumam, kas radies samazinātu vai dzēstu saistību rezultātā, un no IIN atbrīvotajām samazinātajām vai dzēstajām saistībām;

no IIN tiek atbrīvots pabalsta trīs un vairāk bērnu dzimšanas gadījumā vienās dzemdībās;

mainīts VID lēmumu paziņošanas veids par stipendiju nolikuma reģistrāciju un IIN pārmaksas atmaksu;

nodokļa maksātāja attaisnotajos izdevumos var iekļaut ārstniecības un izglītības izdevumus par brāli vai māsu, kam piešķirta 1. vai 2. grupas invaliditāte;

saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas apliecība tiek aizstāta ar ierakstu publiski pieejamā reģistra daļā;

mainīti avansa maksājumu termiņi solidaritātes nodokļa maksātājiem;

precizēts to maksātāju loks, kuri deklarācijas var iesniegt līdz pēctaksācijas gada 1.jūlijam, likuma vienveidīgas piemērošanas nodrošināšanai;

precizētas normas saistībā ar normatīvo aktu izmaiņām, kuros noteikta administratīvā atbildība;

mainīta paziņojuma par fiziskajai personai izmaksātajiem ienākumiem forma;

veikti grozījumi saistībā ar izmaiņā Mikrouzņēmumu nodokļa likumā;

personām, kuras saņem pensiju saskaņā ar likumu *"Par valsts pensijām"*, neapliekamais minimums tiek paaugstināts līdz 3 960 euro gadā (330 euro mēnesī).

līdz 1800 euro mēnesī paaugstināts ar IIN aplikamā ienākuma apmērs, virs kura nepiemēro gada diferencēto neapliekamo minimumu, kas nozīmē, ka iedzīvotājiem ar zemiem un vidējiem ieņēmumiem palielināsies reālie ienākumi. Tāpat mainīsies prognozētais mēneša neapliekamā minimuma aprēķināšanas formulas ienākumu pieauguma koeficients (K2) no 1,09 uz 1,06, kuru piemēro VID.

No 2021.gada 1.jūlija stājas spēkā izmaiņas attiecībā uz autoratlīdzību ienākumu. Izmaiņas attiecībā uz autoratlīdzību ienākumu no 2021.gada 1.jūlija līdz 2021.gada 31.decembrim:

ja autoratlīdzību izmaksās ienākuma izmaksātājs, kas ir kolektīvā pārvaldījuma organizācija (piemēram, AKKA/LAA), tad ienākuma izmaksātājs, taksācijas gada laikā ieturēs IIN 20% apmērā, piemērojot nosacīto izdevumu normu – 25% vai 50% apmērā (atkarībā no autora darba vai izpildītāja veida) no ieņēmumiem. Ja kopējie ienākumi taksācijas gada laikā pārsniedz 20 004 euro, tiks piemērota progresīvā IIN likme (ienākumam no 20 004 euro līdz 62 800 euro – 23%, bet ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 euro – 31%), kas tiek aprēķināta rezumējošā kārtībā, autoratlīdzības saņēmējam iesniedzot gada ienākumu deklarāciju;

ja autoratlīdzību izmaksās cits ienākuma izmaksātājs, kas nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija, no 2021.gada 1.jūlija notiks pakāpeniska pāreja uz to, ka autoratlīdzību saņēmēji (ja fiziskā persona nav reģistrējusies VID kā saimnieciskās darbības veicēja) uzsāks nodokļu nomaksu kā reģistrēti saimnieciskās darbības veicēji:

ja fiziskā persona nebūs reģistrējusies kā saimnieciskās darbības veicēja, tai no 2021.gada 1.jūlija līdz 2021.gada 31.decembrim tiks piemērots IIN pārejas perioda īpašais režīms – no gada ienākuma līdz 25 000 euro ienākuma izmaksātājs ietur nodokli 25% apmērā, no ienākuma, kas pārsniedz 25 000 euro – ietur nodokli 40% apmērā. Šajā gadījumā autoratlīdzības izmaksātāja ieturētais nodoklis sadalās: 80% valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – VSAOI) un 20% IIN.

ja fiziskā persona reģistrēs saimniecisko darbību, tā varēs izvēlēties maksāt IIN vispārējā režīmā vai reģistrēties kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja:

ja persona būs reģistrējusi saimniecisko darbību kā IIN maksātāja vispārējā režīmā, tā IIN maksās vispārējā kārtībā, piemērojot

progresīvās IIN likmes: gada ienākumiem līdz 20 004 *euro* – 20%, gada ienākumam no 20 004 *euro* līdz 62 800 *euro* – 23%, ienākuma daļai, kas pārsniedz 62 800 *euro* – 31%. Šajā gadījumā autoratlīdzības saņēmējs būs tiesīgs no samaksas atskaitīt nosacīto izdevumu normu 25% vai 50% apmērā (atkarībā no autora darba vai izpildītāja veida) no ieņēmumiem. Ja autora faktiskie izdevumi būs lielāki, likumā *“Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”* noteiktajā kārtībā saimnieciskās darbības izdevumos varēs iekļaut faktiskos izdevumus, ja tie pamatoti ar attaisnojuma dokumentiem (šajā gadījumā autoratlīdzības saņēmējs nebūs tiesīgs piemērot nosacīto izdevumu normu);

ja persona būs reģistrējusies kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja, tad par autoratlīdzības ienākumu persona maksās mikrouzņēmumu nodokli, apgrozījumam līdz 25 000 *euro* gadā piemērojot 25% likmi, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 25 000 *euro* gadā, – 40% likmi. Autoratlīdzības saņēmējs nebūs tiesīgs no samaksas atskaitīt nosacīto izdevumu normu 25% vai 50% apmērā.

Ja autoratlīdzības līgums ir noslēgts līdz 2020.gada 31.decembrim un samaksa atbilstoši noslēgtajam autoratlīdzības līgumam tiek izmaksāta 2021.taksācijas gada laikā, nodokļa maksātājam 2021.taksācijas gadā attiecībā uz ienākumu no minētā autoratlīdzības līguma piemēros likuma *“Par iedzīvotāju ienākuma nodokli”* normas redakcijā, kas bija spēkā 2020.gada 31.decembrī.

Ar 2022.gada 1.janvāri:

IIN pārejas perioda īpašais režīms attiecībā uz autoratlīdzības ienākumu zaudēs spēku;

ja fiziskai personai autoratlīdzību izmaksās ienākuma izmaksātājs, kas nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija, fiziskajai personai būs jāreģistrējas kā saimnieciskās darbības veicējai, kas IIN maksā vispārējā kārtībā, vai kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājai:

- ja fiziskā persona būs reģistrējusi saimniecisko darbību kā IIN maksātāja vispārējā režīmā, tai būs tiesības no samaksas atskaitīt nosacīto izdevumu normu 25% vai 50% apmērā (atkarībā no autora darba vai izpildītāja veida) no ieņēmumiem.
- ja fiziskā persona nebūs reģistrējusi saimniecisko darbību un šai personai autoratlīdzību izmaksās ienākuma izmaksātājs, kas nav kolektīvā pārvaldījuma organizācija, no minētā ienākuma tiks ieturēts IIN un VSAOI kā no neregistrētas saimnieciskās darbības, t.i., kā no algota darba ienākuma.

Līdz 2023.gadam pagarināts atbrīvojums no IIN maksāšanas personu atlīdzībai par sociālās aprūpes pakalpojumu sniegšanu.

Solidaritātes nodoklis

Ar 2021.gada 1.janvāri:

samazināta solidaritātes nodokļa likme no 25,5% uz 25%;

mainīts solidaritātes nodokļa ieņēmumu sadalījums, lai nodrošinātu, ka vienotajā nodokļu kontā ieskaita solidaritātes nodokļa IIN ieņēmumus 10 procentpunktu apmērā;

solidaritātes nodokļa daļu (līdz šim 14 procentpunktu apmērā), kas līdz šim tika reģistrēta nodokļa maksātāja personīgajā kontā, saskaņā ar likumu *“Par valsts pensijām”*, veicot solidaritātes nodokļa maksājumus no 2021.gada, novirzīs valsts pensiju speciālajā budžetā nepersonalizēti.

Mikrouzņēmumu nodoklis (MUN)

Ar 2021.gada 1.janvāri:

MUN maksātāja statusu no jauna vairs nevarēs iegūt sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA), kā arī reģistrēts pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) maksātājs. Ja taksācijas gada laikā mikrouzņēmums (turpmāk – MU) kļūs vai tam būs jākļūst par reģistrētu PVN maksātāju saskaņā ar *Pievienotās vērtības nodokļa likumu*, tas zaudēs MUN maksātāja statusu ar

nākamo taksācijas periodu;

MUN likme apgrozījumam līdz 25 000 euro gadā tiek noteikta 25%, savukārt apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 25 000 euro gadā – 40%;

iegūstot MUN maksātāja statusu ar taksācijas perioda 2.ceturksni vai vēlāk, apgrozījums, kuram piemēro 25% likmi, tiek proporcionāli samazināts. (Piemēram, tajā gadā, kad MU iegūst MUN maksātāja statusu ar 3.ceturksni, MUN likme apgrozījumam līdz 12 500 euro ir 25%, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 12 500 euro – 40%);

no *Mikrouzņēmumu nodokļa likuma* tiek izslēgts MU darbinieka algas ierobežojums – 720 euro mēnesī;

MUN tiks attiecināts tikai uz vienu personu – MU īpašnieku. Ja jau reģistrētajam MUN maksātājam – SIA 2021.gadā MU īpašnieku maiņas rezultātā palielinās MU īpašnieku skaits, MU zaudēs MUN maksātāja statusu ar dienu, kad ir palielināts MUN maksātāja – SIA MU īpašnieku skaits;

MUN ietvers tikai VSAOI par MU īpašnieku un MU īpašnieka IIN par MU saimnieciskās darbības ieņēmumu daļu. Tādējādi no 2021.gada MUN tiks attiecināts tikai uz MU īpašnieku. MU darbinieka, kas pieņemts darbā sākot no 2021.gada 1.janvāra, ienākumus no MU apliek ar IIN (algas nodokli) saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un darbinieku apdrošina kā darba ņēmēju saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu";

lai mazinātu administratīvo slogu tiem MU, kas saimniecisko darbību neveic pilnu taksācijas periodu (kalendāra gadu), bet tikai pāris mēnešus taksācijas periodā, *Mikrouzņēmumu nodokļa likums* paredz, ka turpmāk MU iesniegs VID MUN ceturkšņa deklarāciju tikai par to pārskata ceturksni, kurā MU ir bijis apgrozījums.

Ar 2021.gada 1.jūliju:

jau reģistrēta MUN maksātāja darbinieks, kurš pieņemts darbā līdz 2020.gada 31.decembrim, ienākumi tiks aplikti ar IIN (algas nodokli) saskaņā ar likumu "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" un darbinieku apdrošinās kā darba ņēmēju saskaņā ar likumu "Par valsts sociālo apdrošināšanu".

Ar 2022.gada 1.janvāri:

jau reģistrētais MUN maksātājs – SIA, kā arī jau reģistrētais MUN maksātājs, kas ir reģistrēts PVN maksātājs, zaudēs MUN maksātāja statusu. MUN maksātājam 2021.gadā ir tiesības mainīt MUN maksātāja statusu un kļūt par uzņēmumu ienākuma nodokļa (turpmāk – UIN) maksātāju vai IIN maksātāju ar nākamā ceturkšņa pirmo datumu, līdz kārtējā ceturkšņa pēdējā mēneša piecpadsmitajam datumam iesniedzot pieteikumu VID;

ja MUN maksātājs – SIA – 2021.gada laikā pats nepārreģistrēsies par UIN maksātāju, tas automātiski zaudēs MUN maksātāja statusu ar 2022.gada 1.janvāri un kļūs par UIN maksātāju.

Akcīzes nodoklis

Likums "Par akcīzes nodokli" paredz vairākas izmaiņas no 2021.gada nodokļa likmēs alkoholiskajiem dzērieniem un tabakas izstrādājumiem, elektroniskajās cigaretēs izmantojamiem šķidrumiem un tabakas aizstājējproduktiem, kas stāsies spēkā dažādos termiņos.

Ar 2021.gada 1.janvāri tiek palielinātas akcīzes nodokļa likmes šādiem tabakas izstrādājumiem:

cigāriem un cigarillām no 95,2 uz 104,7 eiro par 1000 gabaliem;

smēķējamai tabakai un tabakas lapām no 75 uz 80,25 eiro par 1000 gramiem;

karsējamai tabakai no 75 eiro uz 160 eiro par 1000 gramiem.

Papildus ar 2021.gada 1.janvāri:

tiek mainīta akcīzes nodokļa aprēķināšana par elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, t.sk., arī par elektroniskajās

cigaretēs izmantojamo šķidrumu sagatavošanas sastāvdaļām (propilēnglikolu, aromatizētāji, augu izcelsmes glicerīnu, nikotīna ekstraktus un citas vielas), kuras izmanto, lai sagatavotu elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, nosakot nodokļa likmi – 0,12 eiro par 1 ml;

kā akcīzes nodokļa objekts tiek noteikts tabakas aizstājējprodukti, kuriem tiek piemērota akcīzes nodokļa likme 80 eiro par 1000 gramiem.

Uz terminētu periodu no 2021.gada 1.janvāra līdz 2025.gada 31.decembrim tiek samazināta akcīzes nodokļa likme dabasgāzei, ko izmanto par degvielu transportā, no 9,64 uz 1,91 eiro par MWh.

Ar 2021.gada 1.februāri:

tiek atcelta samazinātā akcīzes nodokļa likme biodīzeļdegvielai, ko izmanto par degvielu, un tiek piemērota minimālā nodokļa likme 330 eiro par 1000 litriem biodīzeļdegvielas, kas pilnībā iegūta no biomasas, un parafinizētās dīzeļdegvielas, kas iegūta no biomasas.

tiek paaugstināta samazinātā nodokļa likme no 152,7 eiro uz 360 eiro par 1000 litriem svinu nesaturošam benzīnam ar augstu bioetanolu saturu (no 70-85 tilpumprocentiem) (degviela E85).

Ar 2021.gada 1.martu:

tiek palielināts minimālais akcīzes nodokļa līmenis no 114,7 uz 121,4 eiro par 1000 cigaretēm, kā arī mainīta akcīzes nodokļa aprēķināšanas struktūra: specifiskais nodoklis pieaug no 78,7 uz 92,5 eiro par 100 cigaretēm, bet procentuālā nodokļa likme no maksimālās mazumtirdzniecības cenas (*ad valorem*) tiek samazināta no 20% uz 15%;

tiek palielinātas akcīzes nodokļa likmes šādiem alkoholiskajiem dzērieniem:

vīnam, raudzētiem dzērieniem (virs 6%) un starpproduktiem (līdz 15%) no 106 uz 111 eiro par 100 litriem;

starpproduktiem (virs 15% un līdz 22%) no 176 uz 185 eiro par 100 litriem;

spirtam un pārējiem alkoholiskajiem dzērieniem no 1 642 uz 1 724 eiro par 100 litriem absolūtā spirta;

alum (par katru absolūtā spirta tilpumprocentu) no 7,8 uz 8,2 eiro par 100 litriem, paredzot, ka minimālā likme alus pieaug no 14,4 uz 15,2 eiro par 100 litriem.

Ar 2021.gada 1.jūliju:

tiek atcelta samazinātā akcīzes nodokļa likme biodīzeļdegvielai, ko izmanto par kurināmo, un tiek piemērota minimālā likme 21 eiro par 1000 litriem biodīzeļdegvielas, kas pilnībā iegūta no biomasas, un parafinizētās dīzeļdegvielas, kas iegūta no biomasas, paredzot, ka minētie produkti ir iezīmēti (marķēti).

tiek noteikta viena nodokļa likme naftas produktiem, kurus izmanto par kurināmo, piemērojot 60 eiro par 1000 litriem, neatkarīgi no biodegvielas piejaukuma, ja attiecīgie naftas produkti ir iezīmēti (marķēti).

Ar 2021. gada 1. jūliju tiek uzsākta elektroniskajās cigaretēs izmantojamo šķidrumu, elektroniskajās cigaretēs izmantojamā šķidruma sagatavošanas sastāvdaļu, tabakas aizstājējproduktu un karsējamās tabakas marķēšana. Tīkmēr minētos produktus, kas līdz 2021. gada 1. jūlijam bija nodoti patēriņam un nebija marķēti ar akcīzes nodokļa markām, varēs realizēt līdz 2021. gada 31. decembrim.

Transportlīdzekļu nodokļi

Ar 2021.gada 1.janvāri:

transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa (TEN) likmes 2021.gadā pirmo reizi reģistrētiem transportlīdzekļiem tiks aprēķinātas, ņemot vērā CO₂ izmešus, kas noteikti pēc Pasaulē saskaņotas vieglo transportlīdzekļu testēšanas procedūras (WLTP);

kravas automobiļiem ar pilno masu līdz 3500 kg, kas pirmoreiz reģistrēti sākot ar 2012.gadu, TEN aprēķinās pēc tāda paša principa kā vieglajiem automobiļiem;

ar gāzes kā degvielas iekārtu aprīkoti vieglajiem automobiļiem un kravas automobiļiem ar pilno masu līdz 3500 kg, kas pirmo reģistrēti sākot ar 2009.gadu, TEN likme būs par 10% zemāka;

TEN likmes motocikliem atkarībā no motora tilpuma pieaugs par aptuveni 5,4%;

kravas automobiļiem ar pilno masu no 3500 kg līdz 12 000 kg TEN likmes tiks aprēķinātas, ņemot vērā motora izmešu līmeni, vienlaikus paredzot, ka kravas automobiļiem ar augstāku izmešu līmeni (EURO 6) TEN likme samazināsies;

kravas automašīnām ar pilnu masu virs 12 000 kg ar motora izmešu līmeni (EURO 0-5), kā arī autobusiem ar motora izmešu līmeni (EURO 0-5), TEN likmes pieaugs.

Par ārvalstīs reģistrēta transportlīdzekļa izmantošanu ceļu satiksmē Latvijā TEN likmes būs tikpat lielā apmērā, kā par tādiem pašiem Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem. Minimālais termiņš, par kādu var tikt maksāts nodoklis, ir viens mēnesis.

Ar 2021.gada 1.janvāri uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa (UVTN) likmes tiek palielinātas par 7%, atbilstoši patēriņu cenu indeksa izmaiņām no 2017.gada. Papildus tiek noteikta UVTN likme transportlīdzekļiem, kuriem motora tilpums pārsniedz 3000 cm³, - 82 eiro mēnesī.

Dabas resursu nodoklis

Ar 2021.gada 1.janvāri tiek atcelts atbrīvojums par CO₂ emisijām kūdras izmantošanai stacionārajās tehnoloģiskajās iekārtās.

Ar 2021., 2022. un 2023.gada 1.janvāri tiek paaugstinātas dabas resursu nodokļa likmes:

sadzīves un ražošanas atkritumiem, kas nav uzskatāmi par bīstamiem atkritumiem, uz 65 *euro* par tonnu 2021.gadā, 80 *euro* par tonnu 2022.gadā, 95 *euro* par tonnu 2023.gadā;

bīstamajiem un ražošanas atkritumiem, kas ir uzskatāmi par bīstamajiem atkritumiem, uz 70 *euro* par tonnu 2021.gadā, 85 *euro* par tonnu 2022.gadā, 100 *euro* par tonnu 2023.gadā.

Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)

Ar 2021.gada 1.janvāri:

lai veicinātu augļkopības un dārzenkopības nozaru attīstību, mazinātu ēnu ekonomiku, palielinātu legālajā tirgū darbošos komersantu konkurētspēju, kā arī veicinātu svaigu augļu, ogu un dārzeņu patēriņu, līdz 2023.gada 31.decembrim ir saglabāta PVN samazinātā likme 5% apmērā svaigiem augļiem, ogām un dārzeņiem;

tiek saglabāts Covid-19 izraisītās krīzes laikā noteiktais 30 dienu termiņš PVN pārmaksas izvērtēšanai un atmaksai, kas ir būtisks atbalsts nodokļu maksātājiem;

lai *Pievienotās vērtības nodokļa likumā* noteiktie neregulārie PVN maksājumi atbilstu vienotā nodokļu konta ieviešanai 2021.gadā, ir mainīta paziņojuma par PVN samaksu koncepcija, kā rezultātā paziņojums par PVN samaksu vairs netiek uzskatīts par iesniedzamo informāciju VID, bet gan par nodokļa deklarāciju ar tajā veikto PVN samaksas vai atmaksas aprēķinu, un ir iesniedzams VID pirms PVN samaksas veikšanas.

Ar 2021.gada 1.jūliju stājas spēkā grozījumi *Pievienotās vērtības nodokļa likumā*, ieviešot PVN piemērošanas vienkāršošanas noteikumus e-komercijas jomā, nodrošinot godīgas konkurences vidi Eiropas Savienības līmenī visiem uzņēmējiem neatkarīgi no to reģistrācijas valsts.

Ar 2021.gada 1.jūliju:

tiek paplašināts īpašo PVN režīmu piemērošanas tvērums, ļaujot uzņēmumiem reģistrēties vienā valstī un deklarēt PVN par preču tālpārdošanu Eiropas Savienības teritorijā un jebkādiem pakalpojumiem, ko sniedz personām, kuras nav PVN maksātājas;

tiek ieviesta iespēja uzņēmumiem, kuri veic no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču tālpārdošanu, deklarēt PVN vienā valstī par visiem preču sūtījumiem, ja importētās preces nav akcīzes preces un sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 eiro. Ja PVN tiek iekasēts un deklarēts saskaņā ar īpašo PVN režīmu, tad preču sūtījuma importēšanas brīdī PVN nav jāmaksā;

tiek ieviesti vienkāršošanas pasākumi personām, kas uzrāda preces muitas iestādei (pasta operatori, kurjerposti), ļaujot samaksāt iekasēto PVN par no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču sūtījumu kā kopsummu reizi mēnesī. Īpašo PVN režīmu varēs piemērot no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām importētu preču sūtījumiem, ja importētās preces nav akcīzes preces un sūtījuma patiesā vērtība nepārsniedz 150 eiro;

tiek atcelts PVN atbrīvojums mazas vērtības preču sūtījumiem 22 eiro apmērā, un PVN būs piemērojams visiem preču sūtījumiem no trešajām valstīm vai trešajām teritorijām neatkarīgi no preču sūtījuma vērtības, ar to mazinot konkurences izkropļojumu starp uzņēmējiem, kas saimniecisku darbību veic Eiropas Savienības teritorijā, un trešo valstu vai trešo teritoriju uzņēmējiem.

Zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju saraksts

2021. gada 1. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 819 ["Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām"](#) (turpmāk - Noteikumi) (spēku zaudējuši Ministru kabineta 2017. gada 7. novembra noteikumi Nr. 655 "Noteikumi par zemu nodokļu vai beznodokļu valstīm un teritorijām"). Noteikumi izstrādāti, pamatojoties uz ES Padomes 2017. gada 5. decembra secinājumu "Eiropas Savienības saraksts ar jurisdikcijām, kas nodokļu nolūkos nesadarbojas" un ES Padomes 2019.gada 5.decembra secinājumos apstiprināto vadlīniju par valsts aizsargpasākumu koordinēšanu nodokļu jomā attiecībā uz ES sarakstā iekļautajām nodokļu vajadzībām nesadarbojošāmies jurisdikcijām.

Noteikumi nemaina Ministru kabineta noteikumos Nr.665 noteikto mērķi un būtību. Tie paredz noteikt zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju sarakstu ar mērķi novērst nodokļu sistēmas ļaunprātīgas izmantošanas iespējas, aktivizējot attiecīgās likumos ietvertās pretizvairīšanās normas (aizsargpasākumus).

Šobrīd un turpmāk minētais saraksts tiks izmantots tikai, lai piemērotu nacionālajos nodokļu normatīvajos aktos noteiktos aizsargpasākumus, kas ir saderīgi arī ar ES līmenī noteiktajiem, tādējādi turpinot nodrošināt ļaunprātīgas nodokļu sistēmas izmantošanas novēršanu un nepieciešamības gadījumā varētu tikt izmantots arī citu jautājumu jomā.

Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas

Ar 2021.gada 1.janvāri tiek samazināta VSAOI likme par vienu procentpunktu, tai skaitā darba devēja likme par 0,5% jeb no 24,09% uz 23,59% un darba ņēmēja likme par 0,5% jeb no 11% uz 10,5%.

Ar 2021.gada 1.jūliju tiek ieviests minimālais [VSAOI objekts](#), kas ir vienāds ar minimālo darba algu – 500 *euro* mēnesī. Vairāk informācijas [Labklājības ministrijas mājaslapā](#).

Grāmatvedības un revīzijas politika

Ar 2021.gada 1.janvāri:

Piemērojama prasība, ka zvērinātam revidentam un zvērinātu revidentu komercsabiedrībai retāk kā reizi gadā ir jāpārbauda un jānovērtē savas prakses iekšējās kvalitātes kontroles sistēmas darbība. Grozījumi noteikumos ir pieejami likumi.lv tīmekļa vietnē: [Grozījumi Ministru kabineta 2017. gada 7. februāra noteikumos Nr. 75 "Zvērinātu revidentu un zvērinātu revidentu komercsabiedrību darba organizācijas noteikumi" \(likumi.lv\)](#)

Stājas spēkā grozījumi saistībā ar uzkrāšanas principa ieviešanu Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē, kāda būs jāievēro no 2021.gada 1.janvāra, inventarizējot Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu maksājumu atlikumus (prasījumus un saistības). Noteikumi papildināti ar jaunu 50.¹, 50.², 66.¹ un 81.punktu, kuros paredzēts, ka:

ar Valsts ieņēmumu dienesta administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem saistītās prasījumu un saistību summas uzņēmus inventarizēs, salīdzinot uzņēmuma datus ar Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā pieejamiem datiem;

Valsts ieņēmumu dienests, kurš, atbilstoši *Likumā par budžetu un finanšu vadību* noteiktajam kārtos tā administrēto nodokļu, nodevu un citu šā dienesta administrēto uz valsts budžetu attiecināmo maksājumu uzskaiti, drīkstēs veikt ar minētajiem maksājumiem saistīto prasījumu un saistību salīdzināšanu izlases kārtībā pēc būtiskuma principa;

ja, veicot inventarizāciju šo noteikumu 50.¹ punktā noteiktajā kārtībā, uzņēmums konstatēs, ka viņa dati par prasījumu un saistību summām, kuras attiecas uz Valsts ieņēmumu dienesta administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem, atšķiras no Valsts ieņēmumu dienesta elektroniskās deklarēšanas sistēmā pieejamiem datiem, tad uzņēmums informēs par šo faktu Valsts ieņēmumu dienestu tā elektroniskajā deklarēšanas sistēmā.

Ar detalizētāku informāciju par nodokļu izmaiņām 2021.gadā aicinām iepazīties [VID mājaslapā](#).

Vienotais nodokļu konts

No 2021.gada 1.janvāra nodokļu maksātājiem katrs nodoklis nebūs jāmaksā atsevišķā kontā, jo VID administrētajiem budžeta maksājumiem būs jauns – vienotais nodokļu konts. VID administrētos nodokļus būs iespējams samaksāt ne tikai vienā valsts budžeta ieņēmumu kontā, bet arī vienā maksājumā līdz mēneša 23.datumam, jo ir mainīti regulāri maksājamo nodokļu maksājumu termiņi uz vienotu maksājumu termiņu – 23.datumu. Tādējādi tiek mazināts laika un cilvēkresursu patēriņš, kā arī izmaksas, kas nepieciešamas nodokļu maksājumu sagatavošanai un veikšanai.

Informācijas apmaiņa par pārrobežu nodokļu shēmām

Ar 2021.gada 1.janvāri beigsies pārejas periods, līdz kuram uz noteiktu laiku bija atlikts pārrobežu nodokļu shēmu ziņošanas pienākums atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 14.aprīļa noteikumiem Nr.210 "Noteikumi par automatisko informācijas apmaiņu par ziņojamām pārrobežu shēmām".

Tādējādi starpniekiem (nodokļu konsultanti, juridisko pakalpojumu sniedzēji u.c.), kas sniedz nodokļu maksātājiem pakalpojumus saistībā ar pārrobežu nodokļu shēmām, vai, ja šādu starpnieku nav, pašiem nodokļu maksātājiem, no 2021.gada 1.janvāra būs pienākums sniegt ziņojumus par pārrobežu nodokļu shēmām Valsts ieņēmumu dienestam.

Valsts ieņēmumu dienests apmainīsies ar saņemtajiem ziņojumiem ar citu Eiropas Savienības valstu nodokļu administrācijām, un saņemto informāciju izmantos riska analīzei attiecībā uz iespējamo izvairīšanos no nodokļu nomaksas, nodokļu apiešanu, agresīvo nodokļu plānošanu, izvairīšanos no ziņošanas par finanšu kontiem un patiesā labuma guvēju slēpšanu.

Čeku loterija (Likums stājas spēkā 2021. gada 1. aprīlī)

Izvērtējot čeku loterijas sākotnējos datus par pirmo darbības gadu, tika identificētas iespējas palielināt iedzīvotāju aktivitāti dalībai čeku loterijā ar interesi veicinošiem pasākumiem, tādā veidā veicinot iedzīvotāju ieradumu par iegādātu precī vai saņemtu pakalpojumu pieprasīt darījumu apliecināšu dokumentu (čeku, kvīti u.c.). Tādējādi "Grozījumi Čeku loterijas likumā" paredz paplašināt čeku loterijai reģistrējamo dokumentu uzskaitījumu ar rēķiniem par precī vai pakalpojumu, kad samaksa tiek veikta, izmantojot bezskaidras naudas norēķinu (veicot bankas pārskaitījumu).

Vienlaicīgi ar grozījumiem likumā ir paredzēts veicināt iedzīvotāju aktivitāti pieteikt dalībai čeku loterijā čekus, kvītis vai rēķinus par darījumiem nozarēs ar augstu ēnu ekonomikas īpatsvaru, nosakot nozaru čeku izlozes tematiskajos ceturkšņos.

Likums ir papildināts ar jaunu redakciju, lai esošā balvu fonda ietvaros noteiktu balvu skaitu un balvu vērtību atbilstoši izlozējamām trim balvām 500 eiro vērtībā par nozaru čeku izlozi. Minēto balvu skaits un vērtība ir samazinājusi iepriekš esošo 100 eiro vērtībā esošo mēneša balvu skaitu no 50 uz 35 balvām 100 eiro vērtībā, tādējādi nemainot līdz šim izmaksājamo laimestu kopējo vērtību.

Informācija par izmaiņām čeku loterijā tiks publicēta čeku loterijas tīmekļvietnē: cekuloterija.lv

** VID veiks IIN pārmaksas automātisku atmaksu nodokļa maksātājiem, kuri nav iesnieguši gada ienākumu deklarāciju, ja tiks izpildīti noteikti nosacījumi:*

nodokļa maksātājs nav reģistrējis saimniecisko darbību, nav guvis ienākumus ārvalstīs, kā arī nav guvis citus ienākumus, par kuriem informācija ir ietverama gada ienākumu deklarācijā un IIN maksājams rezumējošā kārtībā;

nodokļa maksātājam nav nodokļu parādu;

IIN pārmaksas automātiskā atmaksa varēs notikt tikai tad, ja tā veidosies šādu faktoru rezultātā:

- *gada diferencētā neapliekamais minimuma;*
- *pensionāra neapliekamais minimuma, ja pensionārs saņem tikai pensiju saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem;*
- *papildu atvieglojumu (personām ar invaliditāti, politiski represētajiem un nacionālās pretošanās kustības dalībniekiem);*
- *progresīvās IIN likmes;*
- *noteiktos gadījumos – atvieglojuma par apgādībā esošu personu nepilnīga izmantošana;*
- *par paša nodokļa maksātāja attaisnotajiem izdevumiem, kas saistīti ar personas veiktajām iemaksām privātajos pensiju fondos, kas izveidoti saskaņā ar likumu "Par privātajiem pensiju fondiem" un apdrošināšanas prēmiju maksājumiem, kas atbilstoši dzīvības apdrošināšanas līgumam (ar līdzekļu uzkrāšanu) izdarīti apdrošināšanas sabiedrībai, kura darbojas saskaņā ar Apdrošināšanas sabiedrību un to uzraudzības likumu;*

VID rīcībā ir informācija par norēķinu kontu Latvijā, uz kuru veicama IIN pārmaksas atmaksa.

*** 1) vienošanās par attālināta darba veikšanu ir noteikta darba līgumā vai ar darba devēja rīkojumu un ir norādīts, kādus izdevumus darba devējs kompensē;*

2) ar attālinātā darba veikšanu saistītos izdevumus sedz darba devējs, kuram ir iesniegta darbinieka algas nodokļa grāmatiņa;

3) ar attālinātā darba veikšanu saistīto izdevumu apmēri tiek noteikti proporcionāli slodzei un līgumā vai rīkojumā norādīto attālinātā darba dienu skaitam mēnesī, ja darbs tiek veikts gan attālināti, gan darba vietā.

Izmaiņas nodokļu jomā, sākot ar 2020.gadu

Izmaiņas nodokļu jomā, sākot ar 2019. gadu

Izmaiņas nodokļu jomā, sākot ar 2018. gadu

<https://www.fm.gov.lv/lv/izmainas-nodoklu-joma-sakot-ar-2021gadu>